

TOIMINTASUUNNITELMA 2021

Kiimingin – Jäälin vesienhoitoyhdistys on perustettu keväällä 2011 parantamaan vesistöjen tilaa Jäälinojan valuma-alueella. Tavoitteensa saavuttamiseksi yhdistys on toteuttanut Jäälinjärven yläpuolisella valuma-alueella yhdeksän vesienhoitorakennetta, suuren Järvaltaan Jäälinjärven kaakkoispäähän, harjoittanut hoitokalastusta Jäälinjärvessä ja pyrkinyt vaikuttamaan Jäälinjärveen kohdistuvaan kuormitukseen mm. edistämällä viemäröintihanketta ja jakamalla tietoa. Vesistön tilaa ja toimenpiteiden vaikuttavuutta on tutkittu vesianalyysillä. Sinilevähaittaa ei ole esiintynyt viiteen vuoteen, ja myös limalevähaitat ovat lähestulkoon poistuneet. Veden väriarvojen suunta on aleneva. Kalakannan rakenne on kunnossa. Massiivista rautailmiötä ei ole saatu riittävään hallintaan.

1. Vesienhoito ja vesistön tila

Jäälinojan valuma-alueen vesistön tilan parantamista tarkastellaan tässä suunnitelmassa seuraavasti jaoteltuna:

- A. Jäälinjärven yläpuolinen valuma-alue
- B. Jäälinjärvi
- C. Jäälinoja

A. Jäälinjärven yläpuolinen valuma-alue

Jäälinjärven yläpuoliselle valuma-alueelle alun perin suunnitellut vesienhoitorakenteet on toteutettu. Alkuperäisiä suunnitelmia on täydennetty Kalamäen ja Kokkohaaran kosteikkoihin rakennetuilla lietteenpoistojärjestelmillä. Lisäksi on rakennettu suuri laskeutusallas Jäälinjärven kaakkoispäähän. Rakennetut lietteenpoistojärjestelmät ovat kuitenkin osoittautuneet riittämättömiksi.

Yhdistyksen tavoitteena on etsiä keinoja rautailmiön hallintaan tutkimuksen keinoin. Yhdistys jatkaa vuonna 2018 käynnistämäänsä padotustutkimusta. Aiemmin päätetyn suosimulaattorin tulosten perusteella pyritään selvittämään valuma-alueen ominaisuuksia ja valmistautumaan mahdollisiin kuivatuksen muutoksiin. Tuetaan Oulun yliopiston tutkimushankkeen tavoitteita rautailmiön hallintamenetelmien kehittämiseksi Jäälinjärven yläpuolisella valuma-alueella. Suunnitelma sisältää useita tutkittavia menetelmiä. Mikäli hanke saa rahoituksen, yhdistyksen omat tutkimustulokset annetaan hankkeen käyttöön ja tuetaan hanketta talkootyöllä.

Järvaltaassa tehdään suovehkan kasvatuskoe. Siinä hyödynnetään bioremediaatiotutkimuksessa käytettyjä kasvilauttarakenteita.

Olemassa olevia rakenteita yhdistys pitää kunnossa ja poistaa lietettä pumppaamalla. Patojen peruskorjaustarve kartoitetaan ja tehdään tarvittaessa korjaussuunnitelmat.

Vesienhoitorakenteiden vaikuttavuutta tutkitaan vesinäytteillä. Analyysivalikoimaa pyritään kehittämään niin, että saataisiin käsitys Jäälänjärveen tulevien vesien muutuntaprosesseista.

B. Jäälänjärvi

Jäälänjärven kalakannan rakenne on saatu oikaistuksi. Jäälänjärven hoitokalastusta jatketaan vakiintuneella tavalla. Tehdään kalastustutkimus.

Yhdistys jatkaa Jäälänjärveen tulevan ja sieltä lähtevän kiintoaineen ja ravinteiden määrän tarkkailua vakiintuneella analyysivalikoimalla.

C. Jäälinoja

Metsäkeskus suunnitteli vuonna 2013 Jäälinojan varteen neljä kosteikkoa. Nämä jäivät toteuttamatta, koska maanomistajien suostumusta ei saatu. Leppiojan kosteikko sijaitsee Oulun kaupungin omistamalla maalla Laivakankaan kaavalaajennuksen alueelle. Kaavoittajalle on esitetty näkemys, että kosteikko toteutettaisiin ns. kaupunkikosteikkona. Kaava etenee toimintavuonna vähintään luonnosvaiheeseen. Yhdistys pitää yhteyttä Oulun kaupungin kaavoittajaan kaupunkikosteikon toteuttamiseksi ja kuivatusvesien hallinnan varmistamiseksi.

2. Edunvalvonta

Yhdistys seuraa toiminta-alueensa kaavoitusta ja infrastruktuurin uusimista ja laajentamista ja pyrkii vaikuttamaan siihen, että vesistövaikutukset otetaan huomioon sekä suunnittelussa että toteutuksessa. Yhdistys säilyttää vakiintuneen asemansa osallisena julkisissa prosesseissa.

3. Yhdistyksen toiminnan kehittäminen ja viestintä

Yhdistykselle myönnetyt rahoituspäätökset mahdollistavat tarkoituksenmukaisen toiminnan vuodelle 2021.

Yhdistys osallistuu valtakunnallisille vesistökuunnostuspäiville sekä VYYHTI-verkoston ylläpitääkseen ja kartuttaakseen verkostoa, jonka myötävaikutuksella vesienhoitoratkaisuja

voidaan edelleen kehittää. Otetaan vastaan vierailuja. Yhdistys jatkaa yhteistyötä Jäälän koulun kanssa ja tarjoaa oppilaille vierailu- ja talkoomahdollisuuksia.

Yhdistys jatkaa edelleen jäsen- ja varainhankintaa. Edellytyksiä tähän luodaan viestinnällä. Vesienhoitokohteita tehdään tunnetuksi mediassa.

Yhdistys osallistuu edelleen Jääli – Koiteli polku- ja hiihtoreitin rakentamisen loppuun saattamiseen yhteistyössä Jäälän asukasyhdistyksen ja Jäälän Leijonien kanssa.

Yhdistys julkaisee kymmenvuotishistoriikin ja järjestää juhlatapahtuman, mikäli koronatilanne sen sallii. Yleisesite uusitaan.

4. Kustannukset ja rahoitus

Vesienhoitorakenteet

• Kunnossapito ja hoito	3 000 eur	
• Lietteentoisto	<u>1500 eur</u>	4 500 eur

Kalastus

Hoitokalastuskulut	500 eur	
Kalastustyö	<u>1 000 eur</u>	1 500 eur

Vesistötarkkailu

• viranomaistarkkailu	1000 eur	
• tulevan ja lähtevän veden laatu, vaikuttavuustarkkailu	4000 eur	
• näytteenotto ja kuljetukset	1000 eur	
• Vesitaselaskenta	<u>1 000 eur</u>	
	6 000 eur	6 000 eur

Tutkimukset

• rautailmiö/muutunta, biopolym.	4000 eur	
• SUSI-mallinnus	4000 eur	
• Suovehka Järvaltaassa	1000 eur	
• Puu ojavesien puhdistuksessa	2000 eur	
• Padotustutkimus	800 eur	
• Kalastustutkimus	<u>3500 eur</u>	15300 eur

Yhteiset

Hallinto ja yleiskulut	2 500 eur	
Viestintä, vierailut, verkottuminen	1000 eur	
Historiikki	2 800 eur	
Juhlatapahtuma	<u>2 000 eur</u>	8 300 eur

Kustannukset yhteensä yht. 35 600 eur

Rahoitus

Oulun kaupunki		7000 eur
ELY-keskus		9164 eur
MTK + Pohjois-Suomen metsänhoitoyhdistykset		1500 eur
Vesienhoitoyhdistys		
• oma rahoitus, jäsenmaksut	2 000	
• talkoot	<u>13400</u>	15 400 eur
Virkatyö		
• viranomaistarkkailu		1 000 eur
Kaikki yht.		34 064 eur
Alijäämä		1 536 eur

Lahjoitusten käyttöä ei suunnitelmassa esitetä, koska käyttösuunnitelmaa ei ole vielä tehty. Lahjoituksilla voidaan rahoittaa myös muuta yhteisöllistä toimintaa kuin vesienhoitoa.